

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1972/2024
02.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Китаровић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужене и тужиоца изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1038/23 од 28.02.2024. године, у седници одржаној 02.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1038/23 од 28.02.2024. године, у ставовима другом и трећем изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 2949/21 од 17.05.2022. године, у ставу првом изреке, у делу којим је тужена обавезана да тужиоцу, поред досуђених износа, са каматом, у односу на које је та пресуда потврђена, ставом првим изреке, пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1038/23 од 28.02.2024. године, исплати и разлику до укупног износа од 3.335.843,80 динара, са законском затезном каматом која доспева на начин наведен у ставу првом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 2949/21 од 17.05.2022. године и у ставу другом изреке, у делу којим је тужена обавезана да у корист тужиоца на наведене износе обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.06.2016. године до 31.12.2018. године и уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, по стопи важећој на дан уплате и у ставу трећем изреке.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1038/23 од 28.02.2024. године у делу којим је потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2949/21 од 17.05.2022. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1038/23 од 28.02.2024. године у делу којим је потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2949/21 од 17.05.2022. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка од 27.000,00 динар у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2949/21 од 17.05.2022. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због мање исплаћених плата за период од 15.09.2015. године закључно са 31.12.2018. године исплати укупан износ од 3.335.843,80 динара, са законском затезном каматом на појединачне износе наведене у том ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да на износе из става првог изреке у корист тужиоца обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 15.09.2015. године до 31.12.2018. године и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање Београд, према стопи важећој на дан уплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 426.958,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1038/23 од 28.02.2024. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2949/21 од 17.05.2022. године, у делу става првог изреке којим је обавезана тужена да тужиоцу на име мање исплаћених плата за период од 15.09.2015. године до 31.12.2018. године исплати укупан износ од 2.957.270,94 динара у појединачно месечно опредељеним износим са законском затезном каматом од доспелости, у делу става другог изреке којим је обавезана тужена да на износе из става првог у корист тужиоца обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 15.09.2015. године до 31.12.2018. године и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање Београд, као и у делу става трећег изреке којим је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 353.672,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате а жалба тужене је у том делу одбијена, као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2949/21 од 17.05.2022. године у осталом делу става првог, другог и трећег изреке тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде штете због мање исплаћених плата за период од 15.09.2015. године до 31.12.2018. године исплати појединачно опредељене износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, да на наведене износе у корист тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова првостепеног парничног поступка преко досуђеног износа за износ од још 73.286,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац и тужена су благовремено изјавили ревизије и то тужилац побијајући је у преиначеном делу на основу члана 403. ЗПП, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, а тужена побијајући је у потврђујућем делу, због погрешне примене материјалног права, с позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду, у побијаном делу, применом одредбе члана 408., у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је решењем тужене 03/1 бр.112-1-4131/2009 од 10.12.2009. године, као самостални полицијски инспектор, запослен у МУП, на радном месту сузбијање привредног криминалитета у области производње и истраживања узрока пожара и хаварија у Одељењу криминалистичке полиције, ПУ ..., премештен са 25.12.2009. године, на радно место послови финансијских истрага (ОСЛ) у Одељењу за послове планирања и координације финансијских истрага у Јединици за финансијске истраге Управе криминалистичке полиције, утврђено под редним бројем 1.108 у Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у МУП-у. Решењем тужене 03/1 бр.112-1420/2012 од 01.06.2012. године, тужилац је распоређен на радно место послови финансијских истрага / ОСЛ/ Одељење за послове финансијских истрага / Јединица за финансијске истраге Управе криминалистичке полиције, утврђено под редним бројем 1.158 у Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у МУП-у. Решењем тужене 03/1 бр. 112-2925/2012 од 02.07.2012. године тужилац је са радног места послови финансијских истрага, у Одсеку за послове финансијских истрага у ... трајно премештен са 23.08.2012. године на радно место послови финансијских истрага организованог криминала (ОСЛ) у Јединици за финансијске истраге Управе криминалистичке полиције, под редним бројем 1.135 у Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у МУП. Решењем тужене од 07.11.2012. године тужилац је трајно премештен на радно место послови финансијских истрага организованог криминала Одељење за финансијске истраге организованог криминала / Јединица финансијске истраге/ Служба за борбу против организованог криминала/ Управа криминалистичке полиције, утврђено под редним бројем 1.135 у Правилнику на унутрашње уређење и систематизацију радних места у МУП. Наведено решење постало је коначно са 23.08.2012. године. Вештачењем од стране судског вештака економско-финансијске струке утврђена је разлика између плате која је у утуженом периоду исплаћена тужиоцу и припадајуће плате према Уредби о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ бр. 14/2003 ... 114/2014) у две варијанте и то: разлика плате без минулог рада до двоструког износа плате према уредби у износу од 3.044.497,85 динара (прва варијанта) ; разлику од плате са минулим радом до двоструког износа плате према уредби у укупном износу од 3.335.843,80 динара (друга варијанта). Допунским налазом и мишљењем судског вештака економско-финансијске струке, утврђена је висина разлике плате тужиоца за утужени период до двоструког износа плате према уредби, без увећања плате по основу коефицијента К6 у две варијанте и то: без обрачунатог минулог рада 2.957.270,94

динара (прва варијанта) и са обрачунатим минулим радом 3.240.268,97 динара (друга варијанта).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби члана 10. и 18. Закона о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала („Службени гласник РС“ бр.42/02...61/05), члана 154. и 172. Закона о облигационим односима и Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ бр.14/2003...114/2014), усвојио тужбени захтев тужиоца у укупном износу од 3.335.843,80 динара, са припадајућом законском затезном каматом и доприносима за пензијско и инвалидско осигурање прихватајући другу варијанту основног налаза и мишљења судског вештака, с обзиром да након преласка тужиоца у СБПОК тужена није вршила обрачун плате тужиоцу у складу са Уредбом, у двоструком износу плате коју је тужилац остварио на претходном радном месту.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду налазећи да тужиоцу припада разлика између двоструке плате коју је остварио на претходном радном месту пре премештаја у СБПОК и плате исплаћене на новом радном месту, без додатака на плату утврђених законом, у складу чланом 3. став 5. и 6. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ бр.14/2003...114/2014), због чега је првостепену пресуду потврдио до износа утврђених допунским налазом и мишљењем судског вештака датог у првој варијанти (без минулог рада), и у делу за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду ПИО на те износе, док је у преосталом делу првостепену пресуду преиначио како у делу за накнаду штете тако и у делу за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду ПИО и одбио тужбени захтев тужиоца.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом тужиоца указује да је преиначењем првостепене пресуде другостепени суд погрешно применио материјално право.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/2005...32/2013), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

На основу одредбе члана 10. Закона о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела ("Службени гласник РС", бр. 42/02...32/13), ради обављања послова органа унутрашњих послова, у вези са кривичним делима организованог криминала образује се у оквиру министарства надлежног за унутрашње послове, Служба за сузбијање организованог криминала, а лица која обављају послове и задатке у посебним организационим јединицама из тог Закона, имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварили на пословима са којих су ступила на рад у те организационе јединице, на основу одредбе члана 18. став 1. истог закона.

Одредбом члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежним за сузбијање организованог

криминала („Службени гласник РС“ бр. 14/03 ... 114/2014), прописано је да плата старешине службе и заменика старешина службе и овлашћеног службеног лица у служби, руководиоца и заменика руководиоца посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у посебној притворској јединици, се обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остварили на пословима са којих су ступили на рад у организационој јединици из члана 1. ове уредбе. На основу одредбе члана 3. став 5. исте уредбе, прописано је да приликом обрачунавања двоструког износа плате у смислу става 1. – 4. тог члана Уредбе, не узимају се у обзир додаци на плату утврђени законом.

По оцени Врховног суда Уредбом се установљава право тужиоцу, као овлашћеном сужбеном лицу (ОСЛ) запосленом у Служби за борбу против организованог криминала на исплату двоструког износа зараде коју би остварио у спорном периоду у односу на висину основне плате коју би примао на месечном нивоу на радном месту на коме је био претходно радно ангажован до момента премештаја у поменуту службу, с тим што то подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа основне плате у СБПОК, како је то правилно оценио првостепени суд.

Наиме, вештак је на расправи пред другостепеним судом истакао да је у основном налазу од 15.06.2020. године, приликом обрачуна плате тужиоца имао у виду повећања основице плате претходног радног места које је за све запослене у МУП-у доносила Влада РС и коефицијенте плате тужиоца имајући у виду напредовање у служби и промену Правилника тужене, као и да коефицијент К6 улази у састав укупног коефицијента и зависи од радног искуства запосленог. Тужиоцу припада право на исплату разлике плате са минулим радом у , јер је тужилац овлашћено службено лице (ОСЛ) па се у односу на њега примењује одредба члана 3. став 6. Уредбе, према којој се додаци на плату запосленом коме се плата утврђује овом уредбом обрачунавају у складу са законом, другим прописима и колективним уговором, а не одредба члана 3. став 2. уредбе према којој се приликом обрачунавања двоструког износа плата запослених у Служби, који немају својство овлашћеног службеног лица, не узимају у обзир додаци на плату утврђени законом.

У складу са привилним закључком првостепеног суда, тужиоцу припада право на накнаду штете због неосновано мање исплаћене плате у утуженом периоду, према другој варијанти основног налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке, са минулим радом, припадајућом законском затезном каматом и доприносима за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, па је Врховни суд преиначио другостепену пресуду, у побијаном, преиначујућем делу, одбио жалбу тужене и у том делу потврдио првостепену пресуду.

Другостепена пресуда је преиначена и у погледу одлуке о трошковима, тако што је потврђена и одлука о трошковима првостепеног поступка.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао дозвољеност ревизије тужене изјављене против потврђујућег дела другостепене пресуде, па је, имајући у виду садржину тражене правне заштите, чињенице утврђене у поступку и начин пресуђења, оценио да нема

услова за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, јер је другостепена одлука у том делу у складу са праксом ревизијског суда и правним ставовима израженим у одлукама Врховног суда због чега применом члана 404. Закона о парничном поступку одлучено као у ставу другом изреке.

Врховни суд је испитао дозвољеност ревизије тужене изјављене против потврђујућег дела другостепене пресуде, применом одредбе члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија, у том делу, недозвољена.

Одредбом члана 441. Закона о парничном поступку прописано је да је ревизија дозвољена у парницама у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. У свим другим случајевима, у парницама из радног односа, о дозвољености ревизије одлучује се на основу одредбе члана 403. став 3. истог закона, у зависности од вредности предмета спора побијаног дела.

Одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужбу ради накнаде штете тужилац је поднео 19.09.2018.. године а вредност предмета спора побијаног дела је 2.957.270,94 динара.

Имајући у виду да је ово имовинско-правни спор у коме вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, следи да ревизија тужене против потврђујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену није дозвољена на основу одредбе члана 403. став 3. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу трећем изреке донео применом одредбе члана 413. Закона о парничном поступку.

Тужиоцу су признати трошкови према успеху у ревизијском поступку, вредности предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде (181.252,94 динара) и опредељеном захтеву пуномоћника, и то за састав ревизије 27.000,00 динара, према важећој Адвокатској тарифи, због чега је применом одредбе члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, одлучено као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић